

ที่ กท ๐๓๑๗.๕/ ๕๘๗

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

MO กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑๐/๒๕๖๔

เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ห้วง ๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้จัดทำเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑๐/๒๕๖๔ ห้วง ๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่อง “การมุ่งสู่ความทันสมัยภายในปี ๒๐๓๐ ของกองทัพประชาชนเวียดนาม” รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปลดดังนี้

๑. เอกสารปกขาวด้านกลาโหมของเวียดนาม (Vietnam National Defence White Paper 2019) ได้ระบุถึงเป้าหมายในการ “มุ่งสู่ความทันสมัย” ของกองทัพประชาชนเวียดนามเป็นครั้งแรก ทั้งนี้ การมุ่งสู่ความทันสมัยดังกล่าวยังได้รับปัจจัยสนับสนุนจากยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ สู่ปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ที่ประกาศเมื่อ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ เพื่อมุ่งพัฒนาประเทศสู่อนาคตในปี ๒๕๗๓ และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการวิจัยและพัฒนา และการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ ที่ประกาศเมื่อ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยระบุให้ กระทรวงกลาโหมเวียดนาม สร้างศูนย์ระดับชาติสำหรับการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และพัฒนาการใช้งาน AI ในการทหารและความมั่นคง

๒. กองทัพประชาชนเวียดนามจะสามารถบรรลุเป้าหมายสู่ความทันสมัยได้ เนื่องจากมีปัจจัยสู่ความสำเร็จ ดังนี้ (๑) กองทัพได้เร่งวางรากฐานด้านดิจิทัลและ AI เช่น การลงนามความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปลี่ยนแปลงไปสู่ดิจิทัลกับต่างประเทศ (๒) ความพยายามในการพึ่งตนเองด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เช่น การพัฒนาอากาศยานไร้คนขับ (UAVs) เพื่อใช้ในการลาดตระเวนให้กับกองทัพเป็นครั้งแรก (๓) การแสวงประโยชน์จากการดำเนินนโยบายต่างประเทศรอบทิศทาง (Omni-Directional) เช่น การได้รับการถ่ายโอนเรือ Hamilton-class cutters ของหน่วยยามฝั่งสหรัฐฯ และการประกาศว่าไม่มีวันที่จะต่อต้านจีนดังเช่นประเทศอื่น เป็นต้น

๓. ข้อเสนอต่อกองทัพไทย จะเห็นได้ว่ากองทัพนานาประเทศได้มีความพยายามในการเร่งพัฒนาเพื่อไปสู่กองทัพสมัยใหม่มากขึ้น ดังนั้นสิ่งที่กองทัพไทยต้องเตรียมการเพื่อให้ทัดเทียมกับกองทัพประเทศอื่น คือ (๑) เตรียมความพร้อมให้กำลังพลมีขีดความสามารถในการใช้และพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น AI และการปฏิบัติการในพื้นที่ที่มีความหลากหลายและคลุมเครือ เช่น Space Domain เป็นต้น (๒) แสวงหาความร่วมมือกับภาคเอกชน ในลักษณะ “Military-civil Fusion-style innovation” เพื่อขยายความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ (๓) กองทัพควรมีนโยบายในการสนับสนุนการสร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) ในลักษณะ “การปฏิบัติการด้านดิจิทัล (Digital Operations)” ที่ประกอบด้วย AI Cloud ระบบบัญชาการ ควบคุมและการสื่อสาร (C3) และความปลอดภัยไซเบอร์ เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พันเอก

(ประเทือง ปิยะกะโพธิ์)

กองภูมิภาคศึกษา

โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๖

รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ทำการแทน

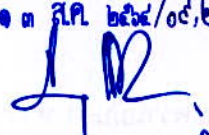
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม

ด้วย ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เอกสารวิเคราะห์
สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๑๐/๒๕๖๔ หัวข้อ ๑-๓๑ กรกฎาคม
๒๕๖๔ เรื่อง "การมุ่งสู่ความทันสมัยภายในปี ๒๐๓๐ ของกองทัพประชาชนเวียดนาม"

จึงเรียนมาเพื่อ

๑. เพื่อโปรดทราบ
๒. เห็นควรเผยแพร่ให้ทราบทั่วกันและสามารถดาวน์โหลด
หนังสือได้ที่ <https://docshare.buu.ac.th>

ณ.อ.ร.
๑๓ ส.ค. ๒๕๖๔/๐๔/๒๐๖

๑๓ ส.ค. ๒๕๖๔/๐๔/๒๐๖

ดำเนินการตามเสนอ

๑๓ ส.ค. ๒๕๖๔

focus

เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง

ฉบับที่ ๑๐/๖๔ (๑ - ๓๑ ก.ค.๖๔)

“การมุ่งสู่ความทันสมัยภายในปี ๒๐๓๐” ของกองทัพประชาชนเวียดนาม

ในโอกาสรำลึกครบรอบ ๗๖ ปี วันก่อตั้งกองทัพประชาชนเวียดนาม (Vietnam People's Army: VPA) เมื่อ ๒๒ ธ.ค.๖๓ รัฐบาลเวียดนามได้แถลงถึงความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนผ่านกองทัพสู่ความทันสมัย ภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามว่า “เวียดนามจะสร้างสรรค์กองทัพตามแบบแผน ชาวนาศึก และทันสมัยภายในปี ๒๐๓๐ เพื่อตอบสนองความต้องการปกป้องปิตุภูมิในสภาวะการณ์ใหม่ท่ามกลางความผันผวนต่าง ๆ และฉลองครบรอบการก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามครบ ๑๐๐ ปี” ซึ่งถือเป็นการเคลื่อนไหวเชิงนโยบายที่สำคัญในการเร่งให้กองทัพต้องวางรากฐานด้านดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ การพึ่งตนเองด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และการแสวงประโยชน์จากการดำเนินนโยบายต่างประเทศรอบทิศทาง ฯลฯ เพื่อการบรรลุเป้าหมายสู่ความทันสมัยภายในปี ๒๐๓๐ โดยสมบูรณ์

★ เส้นทางสู่ความทันสมัยของกองทัพประชาชนเวียดนาม

เอกสารปกขาวด้านกลาโหมของเวียดนาม (Vietnam National Defence White Paper 2019) ซึ่งเป็นเอกสารฉบับล่าสุดที่ได้รับการเผยแพร่เมื่อวันที่ ๒๕ พ.ย.๖๒ ได้ระบุถึงเป้าหมาย “การมุ่งสู่ความทันสมัย” ว่า “เวียดนามสนับสนุนการสร้างกองทัพประชาชนเวียดนาม ที่เป็นดั่งการปฏิวัติที่มีความต่อเนื่อง มีทักษะสูง และพัฒนาสู่ความทันสมัยอย่างค่อยเป็นค่อยไป” ซึ่งถือเป็นครั้งแรก ที่เวียดนามได้กำหนดเป้าหมายและประกาศอย่างเป็นทางการต่อสาธารณะใน การที่จะเป็นกองทัพที่ทันสมัยโดยสมบูรณ์ ด้วยการมุ่งเน้นการวิจัย และการพัฒนาเทคโนโลยีทางการทหารสมัยใหม่ในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ควบคู่ไปกับการสร้างความเชี่ยวชาญให้บุคลากรในกองทัพในการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัยผ่านแนวคิด “เชิงรุก สร้างสรรค์ พึ่งตนเอง และยืดหยุ่น”

นอกจากนี้ การมุ่งสู่ความทันสมัยของกองทัพประชาชนเวียดนามยังได้รับปัจจัยสนับสนุนจาก ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ สปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (National Strategy on the 4th Industrial Revolution Toward the Year 2030) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับใหม่ที่ประกาศ เมื่อ ๓๑ ธ.ค.๖๓ เพื่อยกระดับเวียดนามให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ และมุ่งพัฒนาประเทศสู่อนาคตในปี ๒๕๖๓ อย่างเป็นทางการ โดยมียุทธศาสตร์ย่อย ได้แก่ (๑) พัฒนาสถาบันเพื่อส่งเสริมเทคโนโลยีใหม่ (๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สร้างและใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่

(Infrastructure & Big Data) (๓) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (๔) สร้างรัฐบาลดิจิทัล (๕) พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถด้านนวัตกรรมของประเทศ (๖) การลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และ (๗) การขยายความร่วมมือระหว่างประเทศและบูรณาการงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้ได้ระบุตัวชี้วัดเป้าหมายกลุ่มแรกเป็นอันดับการแข่งขันของประเทศ เช่น การอยู่ใน ๔๐ อันดับแรกในด้านนวัตกรรมระดับโลก (Global Innovation Index) เป็นต้น

ต่อมา เมื่อ ๑๗ มี.ค.๖๔ รัฐบาลเวียดนามได้ประกาศ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการวิจัยและพัฒนาและการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (National Strategy On R&D and Application of Artificial Intelligence) ที่มีเป้าหมายสู่ปี ๒๐๓๐ ได้แก่ การเป็น ๑ ใน ๔ ประเทศชั้นนำในอาเซียน และ ๕๐ ประเทศชั้นนำในด้านการวิจัย การพัฒนา และการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าวระบุให้ กระทรวงกลาโหมเวียดนาม ดำเนินการใน ๒ ประการ ได้แก่ (๑) สร้างศูนย์ระดับชาติสำหรับการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่และมีประสิทธิภาพการประมวลผลสูง ที่รวมถึงการประมวลแบบ Cloud และ Fog และ (๒) พัฒนาการใช้งาน AI ในการทหารและความมั่นคง เพื่อสร้างความฉลาดและทันสมัยของอาวุธยุทธโศปกรณ์ การพัฒนาแผนปฏิบัติการ ระบบป้องกันภัยแห่งชาติ การรับมือและตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อสงครามไซเบอร์ ชีวภาพ และเคมี ตลอดจนปฏิบัติการกู้ภัย การป้องกันภัยพิบัติและการตอบสนองต่ออุบัติเหตุและโรคระบาด

...เวียดนาม มีความมุ่งมั่น ในการสร้างกองทัพประชาชนเวียดนาม ให้มี “ความทันสมัย” ทั้งในด้านกำลังพล องค์กร และยุทธโศปกรณ์ ไม่หยุดการปรับปรุงทักษะทางทหาร ความรู้ทางการเมือง และการปฏิบัติงาน การใช้ยุทธศิลป์ รูปแบบของสงคราม วาจร และยุทธโศปกรณ์ ทางเทคโนโลยี และการสนับสนุน...

Vietnam National Defence White Paper 2019

 บทวิเคราะห์

จากความมุ่งมั่นเชิงนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลเวียดนามในการเปลี่ยนผ่านกองทัพประชาชนเวียดนามไปสู่ความทันสมัยนั้น คาดว่า กองทัพประชาชนเวียดนาม จะสามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ เนื่องจากมีปัจจัยสู่ความสำเร็จ ดังนี้

๑) กองทัพประชาชนเวียดนาม ได้เร่งวางรากฐานด้านดิจิทัลและ AI เนื่องจากกองทัพต้องรับหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ และมีประสิทธิภาพการประมวลผลสูง และการพัฒนาการใช้งาน AI ในการทหารและความมั่นคง ตามยุทธศาสตร์ AI ฉบับใหม่ ทำให้กองทัพประชาชนเวียดนามได้เร่งวางรากฐานด้านดิจิทัลและ AI เช่น จากการลงนามในความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ AI และการเปลี่ยนแปลงไปสู่ดิจิทัล ระหว่างรัฐบาลเวียดนามและรัฐบาลรัสเซีย ในการประชุม The Committee for External Relations of St. Petersburg เมื่อ ๒๘ เม.ย.๖๔ ที่ผ่านมา

๒) กองทัพประชาชนเวียดนาม ได้มีความพยายามในการพึ่งตนเองด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ อันจะเห็นได้จากงานจัดแสดงยุทธโศปกรณ์ทางทหารของเวียดนามได้มีการเปิดเผยให้เห็นการจำลองอากาศยานไร้คนขับ (UAVs) “The single-engine twin-boom” ที่จะเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นในการลาดตระเวนให้กับกองทัพประชาชนเวียดนามเป็นครั้งแรก โดยกองทัพคาดหวังว่าการจำลองครั้งนี้จะพัฒนาระบบควบคุมการบินทางอากาศสู่ระบบควบคุมภาคพื้นดินมากขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่พิพาทในทะเลจีนใต้^๑ ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเป็นส่วนหนึ่งในการขยายขีดความสามารถทางเทคโนโลยีทางการทหาร เพื่อการพึ่งตนเองด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้กว้างขึ้น

๓) กองทัพประชาชนเวียดนาม ได้แสวงประโยชน์จากการดำเนินนโยบายต่างประเทศรอบทิศทาง (Omni-Directional) กองทัพประชาชนเวียดนามได้มีความพยายามดำเนินความสัมพันธ์แบบรอบทิศทาง เพื่อประโยชน์ต่อการมุ่งสู่ความทันสมัยของกองทัพให้ได้มากที่สุด เช่น การได้รับการถ่ายโอนเรือ Hamilton-class cutters ของหน่วยยามฝั่งสหรัฐฯ ที่ปลดประจำการแล้ว ๒ ลำ ซึ่งจะกลายเป็นเรือยามฝั่งที่ใหญ่ที่สุดของเวียดนาม เรือลาดตระเวน Metal Shark อากาศยานไร้คนขับ Scan Eagle เครื่องบินฝึกบิน Beechcraft T-6 และในโอกาสเยือนกรุงฮานอย ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจีน เมื่อ ๒๗ เม.ย.๖๔ นายกรัฐมนตรีเวียดนามได้ให้การต้อนรับและย้ำว่า “เวียดนามยึดมั่นในหลักการจีนเดียวอย่างหนักแน่น โดยจะเฝ้าระวังและขัดขวางแผนการใดก็ตามที่มุ่งทำลายความสัมพันธ์เวียดนามและจีน และไม่มีวันที่จะต่อต้านจีนดังเช่นประเทศอื่น” ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์กับมหาอำนาจอย่างรอบด้าน^๒

นอกจากนี้ เวียดนามอาจได้รับประโยชน์ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลจากโครงการหุ้นส่วน Build Back Better World (B3W)^๓

ซึ่งการประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ ๗ ประเทศ (G7) เมื่อ ๑๑-๑๓ มิ.ย.๖๔ ระบุถึงการสนองต่อความจำเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศรายได้น้อยและปานกลางทั่วโลก โดยมุ่งเน้นใน ๔ ด้าน ได้แก่ สภาพอากาศ สาธารณสุข ความเสมอภาคทางเพศ และเทคโนโลยีและดิจิทัล ซึ่งเวียดนามอาจได้ประโยชน์จากโครงการดังกล่าว

ข้อเสนอต่อกองทัพ

จะเห็นได้ว่า กองทัพนาประเทศได้มีความพยายามในการเร่งพัฒนาเพื่อไปสู่กองทัพสมัยใหม่มากขึ้น เนื่องจากในอนาคตความมั่นคงทางทหารจะถูกเชื่อมโยงในทุก ๆ มิติ รวมถึงมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ดังนั้นกองทัพไทยจึงควรเตรียมความพร้อม เพื่อพัฒนาไปสู่กองทัพที่ทันสมัย ให้ทัดเทียมกับกองทัพของประเทศอื่น สิ่งทีกองทัพไทยควรเตรียมการก็คือ

๑) กองทัพควรเตรียมความพร้อมให้กำลังพลมีขีดความสามารถในการใช้และพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการปฏิบัติการในพื้นที่ที่มีความหลากหลายและคลุมเครือ เช่น มิติทางไซเบอร์ (Cyber) และ มิติทางอวกาศ (Space Domain) เป็นต้น

๒) กองทัพควรแสวงหาความร่วมมือกับภาคเอกชน ในลักษณะ “Military-civil Fusion-style innovation” เพื่อขยายความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พร้อมทั้งควรมีการกำหนดเงื่อนไขการจัดซื้อยุทธโศปกรณ์ที่จะเอื้อให้เกิดกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีในรูปแบบการชดเชยทางยุทธพาณิชย์ (Offset Policy for Defence Trade) ซึ่งเป็นการพ่วงการจำหน่ายและการถ่ายทอดเทคโนโลยี

๓) กองทัพควรมีนโยบายในการสนับสนุนการสร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) ในลักษณะ “การปฏิบัติการด้านดิจิทัล (Digital Operations)” ที่ประกอบด้วย AI Cloud ระบบบัญชาการ ควบคุม และการสื่อสาร (C3) และความปลอดภัยไซเบอร์ เป็นต้น^๔

ข้อมูลอ้างอิง

๑. <https://vovworld.vn/th-TH/xuat-den/kong-thap-prachan-vietnam-mung-phat-tri-dam-ban-ban-va-tan-tham-934077.vov>
๒. Vietnam National Defence White Paper 2019, p.95
๓. <https://www.iseas.edu.sg/articles-commentaries/iseas-perspective/2021-96-why-is-vietnam-s-military-modernisation-slowing-by-nguyen-the-phuong/>
๔. <http://news.chinhphu.vn/Home/National-strategy-for-4th-industrial-revolution/2021/42762.vgp>
๕. <http://news.chinhphu.vn/Home/National-Strategy-On-RD-and-Application-of-Artificial-Intelligence/2021/43226.vgp>
๖. <https://en.vietnamplus.vn/vietnam-russia-promote-ai-cooperation/200802.vnp>
๗. ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์. Track II Monitor “นอกเหนือจากการพัฒนาหน่วยลาดตระเวน เวียดนามกำลังพัฒนาอากาศยานไร้คนขับอยู่หรือไม่”
๘. <https://fulcrum.sg/us-vietnam-military-relations-marking-time-in-chinas-shadow/>
๙. https://www.xinhuanet.com/pol/196710_20210427
๑๐. <https://vovworld.vn/th-TH/vi-krach-hi-san-kar-ni-xo-oi-tri-rem-pho-soi-rang-lok-thi-kt-qua-xi-na-ma-choi-choi-lap-prach-khlay-be-n-pi-pi-bi-ki-rang-1000018.vov>
๑๑. ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์. เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เรื่องปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) กับจุดเปลี่ยนของสงครามในอนาคต

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC Focus กรุณาส่งข้อคิดเห็นของท่านมายัง คณะผู้จัดทำ (ศศย. สปท.) T/F : ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕ - ๑๖

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม/เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

☐ การเมือง ☐ เศรษฐกิจ ☐ สังคม ☐ วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี ☐ การทหาร ☐ พลังงาน/สิ่งแวดล้อม

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

บทวิเคราะห์โดย กองภูมิภาคศึกษา ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ฯ

จัดทำโดย ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โทร./โทรสาร : ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕ - ๑๖ website : www.sscthailand.org